

ikke enigt med Fianna Fail om dets yderligtgaende nationalistiske Politik, skønt det vel er saadan, at Løfterne om at skabe en vældig national Industri ogsaa har virket stærkt i Arbejderkredse. Arbejdernes Hensigt har uden Tvivl været at faa de Valera og hans Parti tvunget ind i et praktisk politisk Arbejde. Men det vil volde uhyre Vanskeligheder, ikke mindst som Følge af de Valeras tidligere Agitation.

Nationalisternes Krav gaar i Hovedsagen ud paa følgende:

1. Nægtelse af Troskabseden til den engelske Konge.
2. Nægtelse til den aarlige Rentydelse til England for Jordkøbslaanene.
3. Irland gores til en økonomisk selvforsynende Stat.

Iøvrigt fuldstændig politisk, økonomisk og kulturel Losrivelse fra England og det britiske Verdensrige.

Det er en farlig Politik for England, men langt farligere for Irland.

Imidlertid er Irland et Paradoksernes Land, »det Land, hvor det altid er det umulige, som sker« (Shaw Desmond). Men Englands og Irlands Skæbne er uhyldelig knyttet sammen. I det lange Løb skal økonomiske og geografiske Forhold nok gore sig gældende, saa det alligevel bliver »det mulige« som sker.

For at forstaa det irsk-engelske Forhold af i Dag maa man gore sig visse historiske og geografiske Kendsgerninger klart.

Saa længe Værktøj og Redskaber var meget primitive og det var Jordens umiddelbare Ydeevne, der bestemte, hvor mange Mennesker der kunde leve paa et givet Omraade, kunde Irland eksistere uafhængigt af England.

Men den Tid er forlængst forbi.

For de britiske Oer, samlet under et stærkt centraliseret Styre, betyder Havet et Værn mod andre Magter. Naar man skal finde Aarsagerne til Englands Udvikling til Verdensmagt,

maa man regne som en af de vigtigste, at England i flere Aarhundreder har været fri for at slide sig op i stadige Grænsekampe, har været fri for at holde en stor Landhær; derved har man kunnet spare og opsamle Energi, som kunde sættes ind paa andre Felter.

For de britiske Oer, splittet i smaa Omraader, hvis Folkegrupper indbyrdes bekrieger hinanden, er Havet det modsatte af et Værn; det er en aaben Vej. Saa længe England savnede et stærkt Centralstyre, maatte det være udsat for Angreb udefra, og saadan var det i det første Aartusinde af vor Tidsregning. Først kom Romerne, senere Sakser, Jyder, Angler, Danskere og Normanner. Hvert Angreb var tillige en Bølge af Indvandere, som bragte nye Kulturimpulser med. Befolkningen i det frugtbare engelske Lavland blev forende paa Oerne, dels fordi det laa nærmest Faltlandet og først modtog Impulser til teknisk Fremskridt og til statsmæssig Organisation, og dels fordi dette samlede, store og ret frugtbare Lavlandsomraade gav Basis for en talstærk Befolkning. (Fortsættes).

Midlertidig Lov

Nr. 85 af 6. Juli 1932 om Ændring af Lov Nr. 55 af 7. Maj 1928 om Forbud mod Fiskeri med Slæbevaad paa Søterritoriet.

§ 1.

§ 1 i nævnte Lov Nr. 55 af 7. Maj 1928 lyder som følger:

Overalt paa Søterritoriet ved Island skal Fiskeri med Slæbevaad være forbudt fra 1. Januar til 15. Juli hvert Aar med de i § 2 omfattede Undtagelser.

Som Slæbevaad regnes de Net, der følger Bunden og under Fiskeri slæbes langs Bunden, deriblandt Rødspættenet (Snurrevaad).

Ministeren udsteder Anordning om Maskernes Størrelse og Indretning af de Slæbevaad, som det er tilladt at bruge indenfor Søterritoriet. I denne Anordning fastsættes Bestemmelser om Mi-

nimumspris paa den ved Slæbevaad fangne Fisk, som det er tilladt at udnytte.

§ 2.

Efter Lovens § 8 første Stykke kommer et nyt Stykke saalydende:

Paa samme Maade har Ministeriet Bemyndigelse til at tillade Slæbevaadfiskeri ialt i 2 Maaneder hvert Aar indenfor Søterritoriet langs med enkelte Jurisdiktioner paa andre Tidspunkter end i denne Lov fastsat. Saadan Tilladelse gælder dog kun for 1 Aar ad Gangen.

§ 3.

Denne Lov træder i Kraft straks.

Loven er udstedt i Henthold til Forbudsloven af 18. Maj 1920 § 23, og i sin Indstilling til Kongen udtaler Erhvervsministeren, at han anser det for en uundgaelig Nødhjælpsforanstaltning under de nuværende Krigstider at støtte det indenlandske Baaadfiskeri.

sign. de Fontenay.

„Sig mig, hvem du omgaas!“

Ivar Kreugers Veninde har begyndt at offentliggøre sine Erindringer fra deres Samliv. Man maa, skriver »Göteborg Handels- och Sjöfartstidning«, være meget forsigtig for at finde dem læskende. At Mennesket fortæller, at hun har fattet Planen for at tjene Penge, er ganske overflødig. Det mærkes tydeligt, at hun ikke drives af anden Trang. Ellers kunde Resultatet ikke være blevet saa tarveligt.

Man forbavses ikke over Fruentimmeret. At der findes ogsaa saadanne Dyr i Guds Have, er ingen Nyhed. Men at Ivar Kreuger i aarevis havde denne Kvinde til Veninde — det er forbavsende. Om han havde søgt Selskab med en Papegoje eller Skildpadde, det havde man lettere kunnet forstaa. Men Venskabet med denne Kvinde det er, ærlig talt, graverende.

Den Fordringsløshed med Hensyn til Venskabsforbindelser, hvormod Forholdet fortæller, har man svært ved at forstaa. Havde dette Menneske holdt Munden i, saa vilde alle have tænkt: der

maa dog være noget ved hende, eftersom Kreuger i aarevis havde hende til Veninde; nu aabnede hun Gabet, og alle tænker: den, som har været Ven med denne Kvinde, maa i Sandhed ikke have lidt af Finfølelse.

Úr Foroyum.

Tórshavn.

Fótboltur og útferð.

O. u. 200 fólk vóru við »Sleipner« til Vágs sunnudagin. Veðrið var at kalla hendingagott — og vardi allan sólarringin. Kappleikirnir í fótbólti á »Eiðinum« í Vági hevði samlað nógv fólk. Umframt »Sleipner« við fólk úr Havn, vóru mangir bátar ymsastaðni úr Suðuroynni komið til Vágs at skoða leikin. Eisini »Smiril« fergaði fólk til bygðina av Tvøroyri.

Fyrst var spælt millum H. b.s. og V. b.s. yngri spælarar. Úrslitið var 1—1.

Seinri skuldi so dysturin standa. Til at byrjað við var ferð í leikinum, og aftaná at hava spælt 20 minuttir, finga Vábingar mál. Annað málið var gjørt 20 min. seinri, og hesi ferð var tað H. b. ið átti.

I seinna hálvleiki var spælið, um ikki just deyðligt, so tó ógvuliga stírvíð. Tað var eisini so steikjandi heitt, har sum leikvøllurin lá, so spælarirnir høvdu tað svårt kortini, um áskoðarnir ikki bildu teir dykja nógmikið á. I seinna hálvleiki fekk hvorgin mál.

Úrslitið var av hesum leiki leiki eisini 1—1.

Rannsóknir.

Sunnunorgnum kom til Havnar ein heilt snøgur svenskur motorbátur; »Golfstrømmen« Stockholm.

Hesin bátur er eitt rannsóknarfar, ið J. W. Sandström professari, nýtur til rannsókn av gólvstreyminum.

Manningin, ið við er eru.

Byrådirektor J. W. Sandström, dir. for Meteorologiska anstalten i Stockholm.

Tiðindamaðurin J. A. Bodén, frá »Nya Dagliga Allehanda«, Styrismaður Holmberg og Herbertha Larsson.

Hetta er hin 5. rannsóknarferðin, ið harra Sandström ger i havinum við Foroyar.

Fráhaldsfundur

var hildin í Nólsoy sunnudagin. Røðarar vóru N. Fr. Joensen úr Havn og lögtingsmaður P. M. Dam.

Grind.

var funnin ígjár norðanfyrir. Roynt var at halda henni til í Fuglafirði; men tað misseynaðist. So var roynt at fáa hana til Klakksvíkar, men tá slapp hon. Grindin var litil.

Rættleiðing.

I seinasta blað í ummæli av »Guds fólkis songbók« er ein missprenting komin í seinasta orði í tí seinra orindi, ið nevnt verður. Tessvegna prenta vit orindi umaftur her:

Ein litil stund, og stríðið er at enda, ein litil stund, og stormur tagnar brátt, um eina litla stund min sál skal lenda, hvar ei er ódn og vetur, kuldi, nátt. Ein litil stund, og friðurin skal flóta, hvar svabygjur aldri meiri bróta.

Fiskemarkedet.

»Foroya« Fiskaútflutningsfelag: meddelear:

1.—8.—32.

Barcelona: Ingen Tilførsel. Priser afórærdet. Beholdning af alle Klipfiskesorter 1400 Tons.

2.—8.—32.

Bilbao: Tilførsel af færøsk Klipfisk 785 Tons. Beholdning af færøsk Klipfisk 850 Tons. Priser (Pesetas pr. 50 kg) for færøsk Klipfisk 89—90, for islandsk 88. Sterling 43,75.

3.—8.—32.

Genua: Markedet fastere. Priser (Lire pr. 100 kg) for islandsk Labrador Style 155, for islandsk Saltfisk 125, for vasket og presset Torsk 155. Fra Norge »Sevilla« 10 Tons, fra Tyskland »Palermo« 10 Tons, fra England »Bantria« 3 Tons, fra Frankrig »Montviso« 5 Tons.

6.—8.—32.

Oporto: Tilførsel af færøsk Klipfisk 3 Tons, af islandsk 102, af norsk 82, af newfoundlandsk 290, af fransk Lavée 27. Priser (Escuderos pr. 60 kg) for færøsk og islandsk Klipfisk 200, for norsk 186, for newfoundlandsk 265, for fransk Lavée 180. Beholdning af newfoundlandsk Klipfisk 954 Tons, af alle Klipfiskesorter 612. Markedet livligt. Kurs for Lest. (Esc. pr. 1 Pd.) 110,00.

Lissabon: 15.—31. Aug.: Tilførsel af norsk Klipfisk 894 Tons, af skotsk 20. Beholdnin-

DA GRIFFENFELDT SKULDE HENRETTES I KASTELLET

For 250 Aar siden besteg Griffenfeldt som Storkansler Magtens højeste Tinder, hvorfra han snart skulde blive styrtet i Aigrunden.

Da Fredrik d. III i 1660 var blevet enevældig Konge i Danmark, knyttede han som bekendt den højtelevadede Peder Schumacher til Hoffet som Raadgiver og Bibliotekar. Schumacher var Son af Jochum Skomager paa Hjørnet af Kobmagergade og Lovestræde og havde faaet en meget fin Uddannelse, baade i Danmark og i Udlandet og allerede da han var 30 Aar, var han Kongens Kabinetssekretær.

Efter Fr. III's Dod steg Schumacher hurtigt i Graderne, idet den uduelige Chr. V. efter Faderens Raad »gjorde en stor

Mand af ham« omend ikke saa langsomt, som Fr. III. havde paalagt ham. I 40 Aars Alderen var Schumacher saaledes faktisk den enevældige Minister i Landet og regerede i Stedet for Kongen, der morede sig paa anden Maade. Han var blevet adlet under Navnet Griffenfeldt var Greve, Storkansler, Justitiarius i Højesteret, og Patron for Universitetet og meget andet. Kongen vilde endog have ham gift med en sonderjysk Prinsesse, men det nægtede Griffenfeldt at gaa ind paa — af noksom bekendt private Grunde. Ligesaa kendt er det fra Historieunder-

visningen i Skolen, at Griffenfeldt efter haanden havde samlet sig mange Fjender, navnlig blandt den gamle tyske Adel, hvis Magt han havde indskrænket og beskaaret ved de mange Foranstaltninger, han havde truffet for at skabe ordnede Forhold i Landet. Han fik dog Tid til at udarbejde det store Lovværk, den saakaldte »Chr. Vs Danske Lov«, hvorpaa hele vor nuværende juridiske Lovgivning bygger, inden det lykkedes hans sammensvorne adelige Modstandere at faa Hjælp fra autoritativ Side.

De fik Kongens Elskerinde Sofie Amalie Moth, til at interessere sig for Griffenfeldts Fjernelse — og saa var det forbi med ham. Frk. Moth havde meget let ved at overtale Chr. V., — og den 11. Marts 1676 blev Griffenfeldt arresteret i Drabantensals paa Slottet, mens han var paa Vej til Kongen. Han blev fort ned til Tøjhusbroen og sejlet gennem Havnen til Ka-

stellet, hvor en Officersbolig var blevet indrettet til en »standsmæssig« Arrest for ham. Hans trofaste Tjener, Jens Friis, fik samtidig ogsaa Ophold i Kastelet og forblev der i de første 3 Maaneder, hvor han sørgede for Griffenfeldts Opvarmning. At Opholdet i Kastelet ikke har været helt usselt, ser man bl. a. af en gammel Regnskabsprotokol, Heraf fremgaar det, at Kommandanten har faaet udbetalt 220 Rdl. til Griffenfeldts Forplejning i de første 26 Dage, og senere fik Proviantskriveren i Kastelet 5 Rdl. om Dagen for at sørge for Forplejningen.

Under den følgende Retssag blev det nægtet Griffenfeldt at faa en Defensor, og han fik ikke Lejlighed til at føre sit eget Forsvar. Anklageskriftet var i Orden, udarbejdet af en ilde berygtet tysk Advokat Mauritius paa Bestilling af Adelsmændene, og det gik ud paa, at Griffenfeldt havde modtaget Gaver af fremmede Monarker til Skade for Dan-

mark, havde solgt Embeder og havde staaet i forræderisk Forbindelse med Arvefjenden Sverige, samt endelig, at han havde udtalt sig ringende om Kongen. Sagen var oplagt, Griffenfeldt skulde fjernes, og Dommen kom til at lyde paa, at han skulde degraderes fra sin grevelige Stand, miste Livet, »saadant han til vedborlig Straf, men andre til et afskyeligt og eftertænkeligt Eksempel«.

Den 4. Juni blev det meddelt Griffenfeldt — nu igen Peder Schumacher —, at han vilde blive henrettet den 6. om Morgenen, og det var ved denne Lejlighed, han med sin Diamantring indrødsede i Ruden det bekendte Vers:

Da Verden blev mig vred, da lærte jeg at kende
for Alvor først min Gud, mig selv
min Ven, min Fjende;
min Fjende var mig gram, min Ven
var svigefuld,
jeg selv var skørbelig, Gud blev alene
huld!